



**R.P. Ioannis De Lvgo Hispalensis, É Societate Iesv, Jn
Collegio Romano Eivsdem Societatis Olim Theologiae
Professoris, nunc S. R. E. Cardinalis, Dispvtaiones
Scholasticae, & Morales, De virtute, & ...**

Lugo, Juan de

Lvgdvni, 1666

III. Vtrùm approbatio possit negari, vel certè limitari, cum datur, vel semel
concessa renocati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82358](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82358)

SECTIO III.

*Utrum approbatio possit negari, vel certe
limitari, cum datur, vel semel
concessa renouari.*

QUOD primum punctum, certum videtur
primò, Episcopum ex iusta causa negare posse
approbationem, si defectus sit ex parte personæ,
siue in doctrina, siue in moribus, siue in aliquo
alio: approbatio enim non debet limitari solum ad
doctrinam, cum possit aliquis habens doctrinam,
adhuc non esse idoneus ad audiendas confessiones
propter scandalum, vel propter alia pericula, quæ
ex tali persona timeri possunt. Secundò certum
est, licet Episcopus possit pro libito dare, vel
non dare suam iurisdictionem iis, quibus volue-
rit: non tamen possit pro solo libito negare ap-
probationem personæ dignæ eam petenti: in hoc
enim non videtur procedere per viam gratiæ,
sed magis vt Index, & per iustitiam. Nam, sicut
habens beneficium, vel electus ad ipsum habet
ius, vt approbetur ab Episcopo, si est sufficiens:
nec potest ei approbatio licite denegari: sic om-
nes alij Sacerdotes, qui ex ipso Sacerdotio eli-
gibiles sunt ad audiendas confessiones à Parochis,
& per Inbileum, aut Bullam habent iurisdic-
tionem à Summo Pontifice, si approbentur ab Epif-
copo, videntur habere ius ad petendam ap-
probationem. Quod multò magis locum habet in
Religiosis, qui ex privilegijs Pontificum habent
iurisdictionem, si approbentur: atque idè, sicut
Parochus ex ipsa electione ad beneficium habet
ius ad approbationem: sic Religiosi, qui ex pri-
uilegijs Sedis apostolicæ sunt quasi Parochi de-
legati, habent ius ad illam approbationem peten-
dam, nec potest hæc iustè sine sufficienti causa eis
negari.

Hinc oritur primum dubium, an si iniuste ne-
getur, negatio non solum sit iniusta, sed etiam in-
ualida: ita vt perinde se habeat, ac si fuisset con-
cessa. Ratio dubitandi est: quia sententia iniusta
non aufert in foro conscientie ius, quod vnus-
quisque habet ad rem suam: ergo reprobatio ini-
usta non habebit effectum coram Deo, atque idè
non reddet invalidas absolutiones. Ceterum, lo-
quendo de Sacerdotibus secularibus, omnes faten-
tur, approbationem positivè, & re ipsa habitam,
esse requisitam essentialiter ad valorem Sacramen-
ti: quia absque illa, nec Pontifex intendit dare iur-
isdictionem, nec alius inferior eam dare valide po-
test, cum Concilium absolute, & generaliter de-
cernat, sine tali approbatione non posse confes-
siones audiri, aut ad hoc indicari idoneum Ministrum.
Vnde, licet sententia sit iniusta, & non auferat ius,
id non sufficit, quia necesse erat dare Sacerdoti
ius aliquod quod ipse nondum habebat, vt posset
audire confessiones, quod ius per sententiam iniu-
stam non acquisiuit, licet per illam nullum ius per-
diderit.

De Religiosis verò Mendicantibus, & iis, qui
eorum privilegijs fruuntur, est specialis difficul-
tas propter quædam privilegia eis concessa à
Bonifacio VIII. in *Extravaganti, super cathe-
dram, de sepulchris*: vbi conceditur, quod, post-
quam Generalis, vel Prouincialis peterent facul-
tatem ab Episcopo ad eligendos Confessarios, &
electos Episcopo præsentarent: si tamen Episco-
pus eos nollet admittere, haberentur pro admis-
sis, Pontifice eos ex tunc admittente: quod Cle-
mens V. in Concilio Viennensi, relato in *Clement.*

R. 3. Duda

49.
Approbatio-
nem ex iusta
causa negare
potest Episco-
pus.

50.
Negatio ini-
usta an sit
valida.

51.
Quid si ne-
getur Reli-
gius.

Episcopo, verè est approbatus à suo Ordinario,
si approbatus est ab Episcopo Ostiensis, cui adhuc
est subditus: ergo poterit eligi Tusculi à ciue
Tusculano virtute Tubilei absque alia approba-
tione, cum habeat totum, quod Bulla requirit,
Respondetur ex dictis illum in casu proposito,
habere duos Ordinarios, quibus subest; nempe,
Ostiensis, cuius subditus est ratione domicilij;
& Tusculanus, cui subest, tamquam suo Superi-
ori, quandiu commoratur Tusculi in ordine ad
omnia, quæ concernunt bonum Tusculanorum,
atque idè in ordine ad audiendas eorum Con-
fessiones. Sicut miles Hispanus, quando transit per
Bohemiæ, habet duos Superiores, nempe, Regem
Hispaniæ, cui tenetur obedire; & Regem Bohe-
miæ, à quo puniri potest propter delicta ibi
commissa, & cuius leges obseruare tenetur, ex
quarum violatione damnum regno, vel eius in-
colis sequeretur. Sic Sacerdos ille, quandiu est Tus-
culi, habet duos Superiores, quibus obedire tene-
tur, vnicuique in propria materia. Vnde, si esset
lex pontificia, & vniuersalis prohibens, ne vllus
Dux militiæ posset cogere aliquem ad militandum
sine licentia sui Regis; Tunc Dux ille Hispanus,
dum transit per Bohemiæ, posset de licentia Regis
Hispani cogere suos milites Hispanos: milites verò
Bohemos non posset sine licentia Regis Bohemiæ,
ad quem pertinet consulere suis subditis, & cui soli
subditur Dux Hispanus in ordine ad cogendos, &
regendos milites Bohemos. Sic ergo lex Ecclesia-
stica prohibens ne aliquis audiat confessiones sine
approbatione Ordinarij, intelligitur de Ordinario
Confessarij, qui si habeat plures, eò quod commo-
retur in alieno territorio; debet intelligi de illo actu,
& ad quem pertinet gubernare, quod expediat circa
talem actionem: qualis est Episcopus Tusculanus
circa Tusculanos, & uterque Episcopus, Ostiensis,
& Tusculanus circa ciues Ostienses Tusculi com-
morantes.

Hinc infero vltimò, quid dicendum sit, quan-
do Confessarius haberet domicilium per æquales
anni partes in duplici episcopatu, v. g. Religiosus
habitans hyeme in vno; æstate verò in altero epif-
copatu; vel alius alio modo haberet duos Episco-
pos, quibus subesset: tunc enim si approbatus esset
ab vno, & in eo loco haberet iurisdictionem ab
Episcopo; non idè posset in alio audire confes-
siones, nisi eorum, qui pertinerent ad primum epif-
copatum; ab alijs verò non posset eligi virtute Bul-
læ, vel Tubilei, quia, licet esset approbatus à suo Or-
dinario, non tamen à suo Ordinario, et si subditur
in ordine ad illud ministerium exercendum in tali
territorio. Ex quo exemplo confirmari potest, quod
dicebamus de Sacerdote hospite, qui licet sit ap-
probatus à suo Ordinario: indiget tamen approba-
tione Ordinarij loci, in quo nunc est: quia, sicut
ille alius habens duos Ordinarios debet esse ap-
probatus non solum ab Ordinario, sed à tali Ordinario
suo, cui subest in tali genere causarum: sic hospes,
qui habet etiam duos Ordinarios, debet esse ap-
probatus à tali Ordinario suo, ad talem confessionem:
ita vt Ordinarius, cuius approbatio requiritur,
debeat quidem esse Ordinarius Confessarij:
non tamen quicumque, sed ille,
cui Confessarius subest res-
pectivè in ordine ad
talem causam.

* *

P. Ioann. de Lugo de Penitentia.

Dudum, de sepulturis, de nouo confirmavit, ablata quadam magis ampla concessione Benedicti XI. quæ habetur in *extranaganti*, inter cunctas, de priuilegiis. Quare Nauarrus in *Summa*, cap. 27. num. 264. & 265. existimat, etiam post Tridentinum durare hoc priuilegium, & sufficere licentiam petitam, etiamsi negetur: quia illud priuilegium concessum in duobus Conciliis generalibus, & contentum in corpore iuris, nondum videtur sufficienter reuocatum. Quam sententiam sequuntur alij non pauci moderni, quos refert Diana tom. 2. tract. 2. de dub. regul. resolut. 24.

52. Hæc Nauarii sententia communiter reicitur, & merito: quia est contra sensum fidelium, & contra praxim Ecclesiæ, & mentem Concilij Tridentini, in quo proculdubio intentio fuit reformati in duobus Conciliis generalibus, & idem dictum fuit: *Nullus Sacerdos secularis, vel regularis*, &c. & postea: *Non obstantibus quibuscumque priuilegiis*: alioquin nunc liceret adhuc Regularibus audire confessiones, licet Episcopus ex iuxta causâ approbationem negaret, cum in illo priuilegio solum requiratur, quod se Episcopo præsentem: quod tamen nemo concedit. Vnde hanc communem sententiam tenent Suarez in præfati, disp. 28. sect. 5. num. 13. Vasquez quest. 93. art. 3. dub. 3. Coninch. disp. 8. dub. 7. num. 58. Filiucius 1. tom. tract. 7. cap. 9. num. 157. & alij multi, quos refert Diana loco citato.

53. An illud ergo antiquum priuilegium respondent Suarez, & alij, reuocatum esse in Tridentino: quia, cum Decretum etiam Tridentini sit lex conciliaris, & Pontificia, quæ vim habet corrigendi superiorem legem, etiamsi in iure continetur; & licet non fiat specialis mentio illius, quando verba posterioris legis hoc requirunt, ut constat ex c. 1. & 2. de Constit. lib. 6. & in nostro casu, lex illa Tridentini nullius esset momenti pro Regularibus, nisi reuocatum esset antiquum priuilegium. Facilius fortasse responderi potest cum Vasquez, & aliis, non fuisse necessarium, quod illud priuilegium antiquum reuocaretur: quia illud solum erat in ordine ad iurisdictionem, ad quam obtinendam ab Episcopo, ipsi præsentabantur Religiosi, quibus si Episcopus nolebat iurisdictionem concedere, Summus Pontifex illam concedebat: hoc autem non est reuocatum, quia Pontifex iam illam concedit, & concessit multis Religionibus independentem ab eo, quod concedatur ab Episcopis: Tridentinum verò addidit conditionem requisitam ex parte Sacerdotis, ut ei iurisdicção concedi intelligatur; sed, ut sit idoneus ad hoc, ut ei, siue à Papa, siue ab aliquo alio iurisdicção delegetur, nempe, approbatio Episcopi, quæ si non præcedat, Papa protestat, se ex indispositione subiecti non concedere ei iurisdictionem: quæ conditio introducta fuit de nouo à Concilio Tridentino, & circa eam non habent Religiosi eiusmodi priuilegia.

54. Aduerto tamen primo, si Episcopus absque causa sufficienti eiusmodi Regulares non approbet, vel nolit ad examen admittere, iniuste procedere contrarius, quod prædicti Religiosi habent ad audiendas confessiones: quod immerito negasse videtur Fagundes lib. 7. de secundo præcepto Ecclesiæ, cap. 2. num. 14. & expresse concedit Vasquez dicto art. 3. dub. 5. num. 5. ubi addit non esse causam sufficientem ad negandum approbationem, sed superfluitatem, si alias Religiosus esset idoneus. Et potest à posteriori probari: quia non solum regularis, sed secularis etiam, quem Episcopus sine causa nollet approbare, posset ad Metropolitanum appellare, iuxta regulam generalem, quod negligente

Episcopo, iurisdicção deuoluitur ad Archiepiscopum, quam cum aliis late probat Thomas Sanchez lib. 3. de matrim. disp. 10. numero 20. & segg. & disp. 28. num. 3. & 4. quod in Religiosis, ut dixi, magis strictè procedit, qui per sua priuilegia sunt quasi Parochi delegati à Summo Pontifice ad audiendas confessiones. Quare, sicut Parochus electus potest appellare ab Episcopo nolente eum approbare absque causa sufficienti, sic Religiosi ob eandem rationem possent ab Episcopo ad Archiepiscopum appellare.

Aduerto secundo, sententiam illam Nauarii, & aliorum supra relata, etiamsi probabilis esset, ad praxim tamen parum, aut nihil posse conducere: quia facultas illa Prælati regularibus concessa exponendi ad confessiones eos, quos præsentatos Episcopus nollet acceptare; concessa quidem fuit cum multis limitationibus, quæ habentur in dicta Clementina, Dudum, de sepulturis præfata, quod remittente Episcopo aliquem ex sibi præsentatis admittere, Prælati regularis alium illius loco debeat subrogare. Item, quod non plures præsentent Episcopo, quam sint necessarii: Sed numerus, inquit, personarum assignandarum ad huiusmodi officium exercendum, esse debet prout vniuersitas Cleri, & populi, ac multitudo, vel paucitas exigat eorumdem. Quæ limitatio, licet solum procedat quoad priuilegium ibi concessum, & non de facto, quia de facto Religiosus idoneus ius habet, ut approbetur, licet non sit necessarius, ut supra vidimus; qui tamen volunt ut priuilegio illius Clementinæ, deberent illo uti cum illa limitatione ibi posita. Potest autem Episcopus semper, aut ferè semper dicere se nolle approbare illos Regulares, quia pro numero penitentium illius loci non sunt necessarij plures pro nunc: cuius contrarium in praxi probare difficillimum erit, atque adeo in praxi non video, quomodo possit vtilis esse illa sententia, cuius assertio aliunde non deservit, nisi ad irritandos, & acerbandos Episcoporum animos contra personas regulares, quæ quod magis excoetere à se volunt inuicem Episcoporum hac in parte: eò magis ab ipsi Episcopis adstringuntur experti eorum potestatem: è contra verò, quod magis se Episcopis hac in parte subiciunt, & ostendant se ab illis dependere, eò experientur illos magis benignos, & maiori cum libertate, & pace sua ministeria possunt cum maiori proximorum fructu, ac ædificatione exercere.

§. I. An possit approbari Confessarius cum limitatione ad tempus, ad personas, &c.

Negant aliqui, Vega in *Summa*, tom. 1. cap. 62. cas. 7. Portel in dubijs reg. verb. Confessor. n. 13. & probabile dicit Villalobos in *Summa*, tom. 1. r. 9. diffie. 53. n. 2. qui omnes loquuntur de Regularibus, quos dicunt, non posse cum limitatione approbari, nec posse communiter dari causam iustam talis limitationis: quia ubique eligitur in Parochum Sacerdos secularis vigesimoquinto ætatis anno, & consequenter approbatur sine limitatione ad confessiones vitiorum, & feminarum, & pro tota vita: cur ergo Sacerdos regularis non erit idoneus ad audiendas feminas ante quadragimum ætatis annum.

Contraria sententia communis est, quam praxis Episcoporum approbat, & sequuntur Suarez disp. 28. sect. 7. n. 19. Vasquez q. 93. art. 3. dub. 5. n. 4. Fagundes in *Summa*, c. 4. n. 10. & 11. Fagundes dicto c. 2. n. 1. Diana tom. 2. tract. 2. de dubijs reg. resolut. 25. Et quidem, suppositis iis, quæ dicta sunt, certum

certum videtur, limitationem illam, siue iustè, siue iniuste apponatur, validam esse, ita ut qui approbatus est pro hoc solum anno, v. g. transacto anno; non possit validè audire confessiones sine noua approbatione. Ratio est: quia approbatio requiritur essentialiter, ut vidimus, ad valorem Sacramenti: hic autem non est verè approbatus anno sequenti, cum Episcopus solum iudicauerit eum idoneum pro hoc anno, & non pro sequenti. Idem est, quando approbatus fuit ad confessiones viro- rum, & non fœminarum. Porro non esse idem approbare pro hoc anno, vel ad confessiones viro- rum, ac approbare simpliciter, probatur: quia loquendo de possibili, potest aliquis idoneus esse ad audiendos viros, & non fœminas propter minorem grauitatem, aut propter inuenilem aspectum, aut propter aliquam suspicionem de ipso conceptam: ergo potest iudicari aptus ad illas confessiones, & non ad istas; ergo non est idem approbare ad ali- quas, ac approbare ad omnes. Item potest aliquis aptus esse ad confessiones puerorum, vel rusticorum, & non ad confessiones mercatorum, vel lu- dicum, qui difficiliore casus habent: non ergo consistit ita in indiuisibili iudicio approbationis, ut non possit diuidi, & approbari aliquis ad vnam familiam, vel ad vnum genus personarum, quin approbetur ad omnes.

Magis difficile hoc esse videtur in limitatione ad certum tempus: quomodo enim potest esse, ut ille, qui hodie aptus est, cras non sit aptus ad au- diendas confessiones? Cæterum, neque hoc re- pugnat, loquendo saltem de possibili. Primò, quia fieri potest, ut propter necessitatem, & concursum pœnitentium iudicetur idoneus pro hac hebdo- mada aliquis, cui propter morum leuitatem, aut alium vitæ defectum, non posset prudenter Epi- scopus fidere longiori tempore: sic enim Ecclesia pro mortis periculo prudenter confidit omnibus Sacerdotibus absolendi facultatem, quibus sine illa necessitate non fideret. Secundò, quia potest esse persona talis, de qua prudenter timeatur, quòd habita semel approbatione, non amplius curabit de studio necessario ad illud ministerium, unde post aliquod tempus obliuione, & aliis curis obruetur illa doctrina, & notitia, quam nunc habet, & redi- bit ad pristinam ignorantiam: non potest ergo ille prudenter nunc iudicari aptus ad audiendas confes- siones per totam vitam; sed pro hoc anno, quan- diu non perdit doctrinam moralem, quam nunc habet in promptu: neque hic casus metaphysicus est, sed quem experientia ipsa frequentius probat, quam oporteret. Tertiò, quia potest etiam con- tingere, quòd Episcopus habeat notitiam de pro- bitate, & idoneitate alicuius sufficientem quidem ad probandum, & ad experiendum illum; non tamen sufficientem ad approbandum in perpetuum. Certum enim est, minùs requiri ad primum, quam ad secundum: minùs enim requiritur, ut aliquem in famulum recipias, quem, si non placeat, possis postea rejicere, quam ut in coniugem, quem semel acceptum relinquere non possis. Minor etiam no- titia sufficit ad recipiendum Nouitium, quam ad dan- dam ei professionem. Sic minor notitia sufficit ad probandum Confessarium per aliquod tempus quam ad confirmandum illum in perpetuum: non ergo repugnat, loquendo de possibili, talis modus approbandi ad tempus limitatum.

59.
Approbatio
data ab Epi-
scopo cum
limitatione
huius, non da-
nanda.

Hinc infero primò, non debere damnari appro- bationem cum eiusmodi limitationibus ab Epi- scopis datam tanquam iniustam, etiam respectu Regularium: possunt enim de facto interuenire,

vel omnes, vel aliqua ex rationibus adductis, vel alia similes, quibus prudenter moueatur Episco- pus ad non approbandum absolutè, & vniuersali- ter; sed cum aliqua limitatione. Nec obstat exem- plum illud de Parocho, qui vigesimo quinto æta- tis anno approbatur absque vlla limitatione. Re- sponderi enim potest, maius examen procul dubio debere præcedere, per se loquendo circa probita- tem, & mores Parochi, ut illi committatur anima- rum cura, & beneficium parochiale; quàm regula- riter præcedat ad approbandum Confessarium. Vnde non mirum, quòd parochus approbetur ad omnium, etiam fœminarum, confessiones, & non Religiosus iuuenis, quem Episcopus non cognos- cit. Sic etiam Episcopus eligitur trigésimo ætatis anno, atque eo ipso approbatur ad absolutiones, & dispensationes grauissimas, quas Pontifex, & Con- cilia non possent prudenter considerare omnibus Religiosis, etiam sexagenariis, quia nimirum, Epi- scopi Electionem præcedit magnum examen circa doctrinam, prudentiam, probitatem, & mores ipsius; qualem notitiam Pontifex non habet de omnibus Religiosis, etiam senibus.

Infero secundo, quando in particulari circa ali- quam personam, maxime religiosam, non proce- derent prædictæ rationes; sed Episcopus haberet notitiam sufficientem, ut eam absque limitatione approbaret; non videntur posse absque alia iusta causa apponi eiusmodi limitationes. Nam ille ha- bet ius, ut petat approbationem simpliciter, & ab- solutam prævio examine, cui se offert: ergo sup- posita plena notitia, quæ de ipso habetur, non po- test Episcopus pro solo libito negare approbationem simpliciter, & dare solum semiapprobationem, alioquin liceret illi pro libito dare approbationem pro vna hebdomada, vel pro centum personis: quæ omnia essent in fraudem priuilegiorum Regula- rium, ut constat. Quando autem sit de facto iusta causa ad apponendas eiusmodi limitationes, hoc ar- bitrio, & conscientia Episcopi relinquimus: dicimus autem, siue iustè, siue iniuste apponantur, obser- uandas omnino esse: quia ille Sacerdos reuerà non est approbatus ab Episcopo pro tali tempore, vel ad tales confessiones, quæ approbatio necessaria omnino est ad valorè absolutionis post Conc. Trid.

60.

Limitationes
non videntur
apponi absque
iusta causa.

§. 2. An approbatio semel data possit ab Epi- scopo valide, licitè reuocari.

DE hoc variæ sunt sententiæ. Prima negat; pos- se reuocari: quia approbatio non est gratia, aut facultas; sed sententia iuridica, quæ semel prolata transit in rem iudicatam, & reuocari non potest. Se- cunda sententia affirmat, posse ad libitum reuocari. Tertia distinguit, & dicit, posse reuocari respectu secularium Sacerdotum: quia hi accipiunt iurisdi- ctionem ab Episcopo, quam ipse potest pro libito reuocare: non potest verò respectu Regularium, qui iurisdictionem accipiunt à Summo Pontifice. Ita P. Vasquez dicto dub. 5. qui tamen addit, posse ali- quando Episcopum ex rationabilissima causa ap- probationem Religiosi reuocare. Quam doctrinam meritò impugnat P. Suarez dicta disp. 28. sect. 8. n. 1. quia nunc non agimus de concessione iurisdictionis, sed de mera approbatione, quæ etiam respectu Sacerdotis secularis distinguuntur, & potest abla- ta iurisdictione ab Episcopo concessa, retinere ap- probationem, quæ per Iubileum, aut Bullam, capax sit iurisdictionis ad absolendum.

Alij ergo dicunt, Religiosi approbationem non posse reuocari ab eodem Episcopo, nec etiam à Ca- pitulo

pitulo, Sede vacante, possit tamen ab eius successore propter Motum proprium Pij V. in quo id decreuit. Alj addunt, etiam si Episcopus approbaverit ad beneplacitum suum; non posse reuocare ad libitum approbationem, sine iusta causa. Ita Peirinus, *super privilegia Minim. tom. 1. const. 2. Sixti IV. §. 2. n. 44.* Denique P. Suarez illa scilicet 8. dici reuocari posse ex causa iusta approbationem etiam pro Regularibus; sine causa non posse licite, neque etiam fortasse valide. Quod etiam tenet Coninch *disp. 8. dub. 7. n. 49.*

63.
Approbatio
Parochi, an
& quomodo
possit ab eo
auferri

In hoc puncto in primis dicendum videtur approbationem Parochi non posse ab eo auferri, nisi vel priuatur, vel suspendatur ab officio: quia approbatio illa non procedit immediatè ab Episcopo; sed ab Ecclesia, quæ posita conditione beneficii parochialis, statim confert ei approbationem vniuersalem, ut ubique possit audire confessiones si ei iurisdicção conferatur: ergo dum non priuatur officio Parochi, vel suspenditur ab ipso, debet perseuerare approbatio.

Approbatio
a beneplaci-
tum an possit
licite, & va-
lide reuocari

Secundò dicendum videtur, si approbatio data fuit ad beneplacitum, posse reuocari licite ex causa, & valide etiam absq; causa, non solum secularibus, sed etiam Regularibus. Ratio est: quia approbatio data cum limitatione, & ad certum tempus uascto illo tempore cessat, ut diximus & potest aliquando approbatio cum tali limitatione conferri ex causa iusta. Quando autem approbatio datur ad beneplacitum, est approbatio limitata ad certum tempus vagum determinandum pro arbitrio approbantis: ergo aliquando licite dabitur cum illa clausula, quando, scilicet sunt causæ *suprà* adductæ ad dandam approbationem cum limitatione: semper autem valida erit limitatio; ita ut cessante beneplacito approbantis, approbatio eo ipso intelligatur cessare.

64.
An sine iusta
causa, & pro
solo arbitrio,
& libito Epi-
scopi.

Dicendum tertio, sine iusta causa non posse pro solo arbitrio, & libito Episcopi reuocari licite approbationem semel collatam. Hoc constat à fortiori ex *suprà* dictis: quia, si non potest iuste & licite negari approbatio sine causa sufficienti; multò minus auferri poterit, postquam semel collata est, & ius acquisitum Confessario. Unde satis probabile est reuocationem talem sine causa approbationis iam prius sine limitatione collatæ, non esse validam: quia, cum sit sententia iudicis iniusta, non videtur posse re ipsa auferre ius, quod iam Confessarius habebat ex approbatione prius posita, & per consequens reuocatio nullum sortietur effectum.

65.
Religiosi etiam
reuocari po-
tunt approba-
tio absque li-
mitatione,
quam ob
pauisam?

Dicendum quartò, ex causa iusta, & rationabili posse etiam Religiosis reuocari approbationem prius absque limitatione concessam: quod quidem quando saltem rationabilissima causa intercedit, non potuit negare P. Vasquez: erit autem controuersia parui momenti, an causa debeat esse rationabilis, vel rationabilissima: nam, si causa rationabilis est, sufficiens est; si enim sufficiens non est, erit insufficientis, & per consequens irrationabilis. Porro posse intercedere causam sufficientem reuocandi approbationem, non videtur posse negari; siquidem potest intercedere causa sufficiens auferendi beneficium semel titè, & absolute collatum, quod multò magis radicatum ius confert, quàm approbatio, quæ cum sit sententia testimonium perhibens de idoneitate alicuius, non apparet, cur mutato obiecto non possit licite, & iuridice reuocari. Nam, sicut ille, qui hodie idoneus est, potest postea corruptis moribus, vel obliuione doctrinæ fieri ineptus, ita, qui eum hodie declarat idoneum, potest postea eum declarare ineptum, & retractare reuocationem pro tempore sequenti. Et certe, si Episcopi hoc non possent facere, non possent satis

consulere suo gregi, cum non possent prohibere illi, Confessarium ineptum semel approbatum, etiam si clarè constaret de eius ineptitudine.

Aduerto tamen, exemplum Parochi, quoad aliud, esse æquale, licet quoad aliud aliud non sit æquale. Non enim requiritur tam gravis causa ad reuocandam approbationem, sicut ad priuandum beneficium semel collatum: quia beneficium non ordinatur solum ad bonum gregis; sed etiam ad bonum beneficiarii, cui dat ius ad redditus, quibus sine grauiori causa priuari non debet, tum etiam, quia damnum, quod infert reuocatio approbationis, est facile reparabile, cum statim per nouum examen possit iterum approbati, si autem non est aptus ad examen, non est aptus ad illud ministerium. Vide merito dixi, exemplum illud esse æquale quoad aliud: quia minor etiam causa requiritur ad suspendendum Parochum, ne audiat confessiones, donec iterum examinetur: quàm ad auferendum illi suum beneficium: ad illud enim primum sufficit, quod sit rumor, & timor prudens de eius insufficientia, ut possit Episcopus prohibere, ne audiat confessiones, donec examinetur: quod tamen non sufficeret ad priuandum beneficium. Similiter ergo ad reuocandam approbationem sufficit, quod prudenter timeatur de insufficientia illius: nam reuocatio illa nihil aliud est, quàm quadam quasi suspensio, donec iterum examinetur. Cur ergo non sufficit ad hoc, id quod sufficit ad suspendendum, seu ad prohibendum Parochum, donec examinetur?

Difficultas ergo tota est, an in particulari quando Episcopus reuocat licentias, & approbationes concessas, intercedat de facto causa sufficiens. In quo dubio id solum dicere possumus, præsumendum in dubio esse pro Prælato, qui multa nouit, quæ latent subditis, propter quæ necesse sit Confessarios iterum ad examen vocare. Sicut autem Prælati consulendum est, ne propter vnius, vel alterius insufficientiam omnis commune omnibus imponat, præsertim cum facile possint illi, de quorum insufficientia suspicio est, sine tanto rumore examinari, & probari: sic subditi, & maxime Religiosi, ut *suprà* dixi, honestissimum, & consilissimum est Prælatorum intentioni se promptos, & faciles exhibere, alioquin suspensionem dabimus annulis nostris, quod non tam ob zelum tuendi nostra privilegia, quàm ob alias causas obedientiam Prælati adhibere nolumus.

SECTIO IV.

De probitate, & doctrina in Confessario
requisita.

Explicitè possunt hæc requiri: primò ad validè, secundò ad licite absolendum, & reprobate conferendum hoc Sacramentum. De probitate ergo ad valorem Sacramenti requisita, certum est, nec statum gratiæ, nec fidem requirit, per se loquendo, & ex institutione Sacramenti: dum enim Minister habeat intentionem, & applicet formam præcedente confessione, & dispositione penitentis; Sacramentum erit validum, si nihil aliud desit: potest enim contingere, quod aliud desit, eò quod defectus fidei, v.g. afferat excommunicationem talem, ratione cuius Minister fuerit priuatus iurisdictione requisita, qui defectus sit publicus: vel, quod status peccati attulerit etiam secum talem censuram, quæ iurisdictionem abstulerit: in quibus casibus Sacramentum erit invalidum immediate ex defectu iurisdictionis, non ex defectu probitatis, solum posset dubitari, quando defectus pro-